

HISTÒRIA

LA FUNDACIÓ DE LA SOCIETAT CATALANA DE COMUNICACIÓ

Josep Gifreu i Pinsach

La primera reunió formal d'autoconstitució de la Gestora que havia de promoure la creació de la Societat Catalana de Comunicació (SCC) va tenir lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) el dia 9 d'abril de 1984. La Junta Gestora era integrada per Lluís Bassets, Jordi Berrio, Josep Maria Casasús, Josep Gifreu, Jaume Guillamet, Miquel de Moragas, Joaquim Romaguera i Ernest Udina; Josep Gifreu en fou nomenat secretari.

La composició de la Junta s'havia decidit en una reunió més àmplia, tinguda també el mateix dia a l'IEC, del grup promotor de l'esmentada societat, que comprenia, a més de les persones mencionades, Josep Maria Figueres, Antoni Garriga, Ignasi González, Romà Gubern, Josep Maria Huertas, Josep Maria Muntaner, Emili Prado, Maria-Josep Recoder i Enric Saperas.

Aquestes dues reunions formals significaven el primer pas del procediment a seguir per a la sol·licitud de creació al si de l'IEC d'una filial de la seva Secció de Filosofia i Ciències Socials que agrupés els investigadors catalans en comunicació social. Era el final d'una primera etapa embrionària.

La iniciativa de crear alguna entitat associativa dedicada a l'estudi i a la promoció de la investigació en aquest camp havia estat ja llançada feia anys, i especialment en ocasió del I Congrés de Periodistes Catalans (1978). La idea no acabà de madurar, malgrat l'interès demostrat des de diferents sectors. A finals de 1983, vist l'interès que l'IEC havia demostrat —especialment, gràcies a la bona acollida de Josep Maria Muntaner i Pascual— envers l'àrea de la comunicació (iniciant la promoció d'una línia de recerca sobre *Comunicació*,

llengua i cultura a Catalunya, dirigida pel qui signa), vaig suggerir a alguns col·legues professors i periodistes la possibilitat de plantejar la creació d'aquella entitat com a filial de l'IEC per obviar les dificultats de cobertura jurídica i de disposició de locals i de recursos econòmics. Després de desestimar unes primeres propostes de constitució d'una associació civil i de comprovar la bona disposició de l'IEC, el nucli informal de promotors (bàsicament, els de la Junta Gestora) va decidir de tirar endavant la via de l'IEC, tot ampliant el grup promotor; aquest va ésser més tard el grup de membres fundadors de la SCC.

La primera reunió formal del grup promotor va prendre quatre acords: iniciar els tràmits per a sol·licitar a l'IEC la creació d'una filial amb el nom de Societat Catalana de Comunicació i decidir la composició definitiva del grup fundador (que incloïa, a més dels mencionats abans, Josep Maria Baget, Josep Maria Cadena, Antoni Esteve, Rosario de Mateo, Antoni Mercader, Josep Maria Muntaner, Manuel Parés, Jordi Pericot, Xavier Roig, Lluís Solà, Sebastià Serrano, Ivan Tubau i Manuel Vázquez Montalbán); aprovar a grans trets el projecte d'Estatuts de la SCC; nomenar la Junta Gestora i encarregar-li la convocatòria d'una nova reunió del grup fundador que aprovés el projecte d'Estatuts i un esborrany de Reglament intern.

El mateix dia 9 d'abril, la Gestora va aprovar tres acords: encarregar a Miquel de Moragas una breu Memòria sobre la Recerca en Comunicació per a adjuntar-la a la sol·licitud de tramitació de la SCC a l'IEC, afirmar la representativitat del grup promotor i proposar els requisits en el futur Reglament per a l'admissió de nous membres, i establir la quota mensual per als socis.

En data de 4 de juny de 1984, la Gestora presentà al president de l'IEC la sol·licitud formal per a la constitució de la SCC com a filial de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. S'hi adjuntaven la llista dels fundadors, el projecte d'Estatuts de la SCC i un document titulat «Raó de ser d'una associació per a la recerca, la divulgació i l'animació del debat polític sobre comunicació social».

Durant l'estiu del 1984, la Gestora acabà de perfilar i discutir els continguts del projecte de Reglament intern de la futura SCC. No hi hagué més novetats de consideració fins al cap d'un any.

Efectivament, la decisió definitiva de l'IEC sobre la sol·licitud de la Gestora no es prengué fins al mes de novembre de 1985. En data d'11 de novembre de 1985, una comunicació per carta del president de l'IEC al secretari de la Gestora notificava la resolució positiva en aquests termes: «Em plau comunicar-vos que el darrer Ple de l'Institut d'Estudis Catalans acordà per unanimitat d'acceptar com a Societat filial de l'Institut la nova Societat Catalana de Comunicació adscrita a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i n'aprovà els Estatuts

segons el projecte presentat. Acordà també de designar el senyor Josep Maria Muntaner i Pascual delegat de l'Institut a aquesta Societat filial.

»L'Institut espera de la Societat Catalana de Comunicació una activitat intensa i eficaç al servei del nostre país. Atentament, Enric Casassas, president.»

En vista d'aquesta notificació, la Junta Gestora va decidir procedir a la constitució formal de la Societat d'acord amb els Estatuts aprovats convocant una primera reunió per a acordar el procediment d'elecció de la primera Junta de Govern, i una segona per a efectuar-ne l'elecció. Així, la SCC quedà formalment constituïda en la reunió del 2 de desembre de 1985, en què s'aprovà també el procediment a seguir per a l'elecció de la Junta de Govern; després d'un ampli debat, s'arribà a l'acord de proposar a la Junta Gestora que acceptés de formar candidatura amb la inclusió d'alguns sectors poc representats. Quinze dies després, el 16 de desembre de 1985, es procedí a l'elecció de la primera Junta: el secretari de la Gestora demanà que es fessin públiques les candidatures i, tal com s'havia recomanat en la reunió anterior, només es presentà una sola candidatura integrada bàsicament pels membres de la Gestora i presidida per Miquel de Moragas; els altres membres eren Josep Maria Casasús (vicepresident), Jordi Berrio (secretari), Jordi Pericot (tresorer) i tres vocals: Josep Gifreu, Jaume Guillamet i Sebastià Serrano. La votació dels vint-i-dos membres presents donà el resultat següent: dinou vots favorables i tres en blanc. Havia quedat constituïda la primera Junta de Govern i començava una primera etapa d'actuació de la nova filial de l'IEC i primera associació catalana d'investigadors de la comunicació social.